

تأثیر ماساژ پاها بر سطح هوشیاری بیماران کمایی ضربه مغزی بستری در بخش مراقبت‌های ویژه (ICU): یک مطالعه کارآزمایی بالینی

جلیل عظیمیان^۱، محمد عبدی^{۱*}، محمد مرادی^۱، محمود علیپور حیدری^۲، لیلی یکه فلاح^۱، محمدرضا شیخی^۱

۱- دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشکده پرستاری و مامایی - گروه پرستاری.

۲- دانشگاه علوم پزشکی قزوین - دانشکده پزشکی - گروه علوم پایه.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۱۰/۴، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۱۱/۲۶

چکیده

مقدمه: کما از نتایج اصلی صدمه مغزی است که می‌تواند به واسطه صدمات تروماتیک یا غیر تروماتیک عارض گردد. ماساژ پاها می‌تواند در تغییر سطح هوشیاری بیماران کمایی مؤثر باشد. این مطالعه با هدف تعیین تأثیر ماساژ پاها بر سطح هوشیاری بیماران کمایی ضربه مغزی بستری در بخش مراقبت‌های ویژه (ICU) بیمارستان‌های منتخب شهر قزوین انجام شد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از نوع کارآزمایی بالینی بوده که بر روی ۴۰ بیمار کمایی بستری در بخش آی سی یو بیمارستان‌های شهید رجایی و تأمین اجتماعی شهر قزوین در سال ۱۳۹۳ انجام شد. بیماران با روش تخصیص تصادفی بلوکی در دو گروه مداخله و کنترل قرار گرفتند و سپس ماساژ هر دو پا به روش استروک (هر پا به مدت ۵ دقیقه) برای ۱۴ روز، روزانه یک نوبت انجام شده و سطح هوشیاری با استفاده از مقیاس کمای گلاسکو ثبت شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون آماری (مجذور کای، تی مستقل، تی وابسته و آنالیز واریانس با اندازه‌های تکرار شونده) استفاده شد.

نتایج: مطالعه، نشان می‌دهد که بین میانگین سطح هوشیاری در گروه مداخله قبل از شروع ماساژ (۵/۸۰±۱/۵۸) و بعد از انجام ماساژ (۱۰/۶±۲/۴۱) اختلاف آماری معنی‌داری وجود داشت ($P=0/001$)، اما بین میانگین سطح هوشیاری در گروه کنترل قبل از مداخله (۵/۳۰±۱/۷۲) و پس از مداخله (۶/۹۴±۳/۰۳) طی ۱۴ روز اختلاف آماری معناداری وجود نداشت ($P=0/06$).

نتیجه‌گیری: ماساژ پاها می‌تواند سبب افزایش سطح هوشیاری بیماران کمایی ضربه مغزی شود و به عنوان روشی جهت افزایش سطح هوشیاری بیماران کمایی پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی: ماساژ، سطح هوشیاری، کما، ضربه مغزی.

*نویسنده مسئول: قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده پرستاری و مامایی، تلفن: ۰۲۸۳۳۳۲۱۴۷۸، نمابر: ۰۲۸۳۳۳۵۰۰۵۶، Email: Mabdi2605@yahoo.com

ارجاع: عظیمیان جلیل، عبدی محمد، مرادی محمد، علیپور حیدری محمود، یکه فلاح لیلی، شیخی محمدرضا. تأثیر ماساژ پاها بر سطح هوشیاری بیماران کمایی ضربه مغزی بستری در بخش مراقبت‌های ویژه (ICU): یک مطالعه کارآزمایی بالینی. مجله دانش و تندرستی ۱۰:۱۳۹۴ (۳): ۳۰-۳۵.